

Mødet udsat kl. 12.08

Mødet genoptaget kl. 13.15

Forhandlingen genoptoges.

Forsvarsministeren (Engell):

Der er ikke under debatten kommet mange nye ting frem. Jeg vil blot understrege, hvad jeg sagde i min indledning, nemlig at der er en snæver sammenhæng mellem vort medlemskab af NATO, samarbejdet med vores allierede inden for det integrerede forsvar og de overordnede strategiske principper, der ligger til grund for styrkeopbygningen og de konkrete planer.

Der er også blevet stillet nogle spørgsmål, og nogle af dem må vel nærmest henhøre under den debat, som vi skal have i næste uge om NATO-strategien, men jeg vil gerne slå fast over for hr. Lasse Budtz, hr. Thoft, hr. Albrechtsen, hr. Gert Petersen og hr. Bilgrav-Nielsen, der alle stillede et nogenlunde enslydende spørgsmål, at beslutningen om at tilkalde forstærkninger i en given situation hviler på regering og folketing, og beslutningen om eventuelle a-våben hviler i denne sammenhæng også på regering og folketing; der er altså ingen automatisk forpligtelse indbygget.

Hr. Thoft talte om champignons og mente, at de skulle dyrkes i mørke. Dertil vil jeg sige, at hvis man ønsker sikkerhed, kan man heller ikke lægge alle planer og alle tal frem på bordet, men jeg mener, vi har en høj grad af åbenhed, og det mener jeg også vi bør have inden for de rammer, som sikkerhedsmæssige hensyn taler for.

Hr. Thoft fremførte i øvrigt en række påstande – og det samme gjaldt hr. Albrechtsen – i tilknytning til NATO-strategien og forstærkninger. Jeg vil ikke gå ind på dem alle, men vil blot sige, som jeg også har gjort det i de besvarelser, som jeg har afgivet både til folketingets forsvarsudvalg og her i salen, at der ikke i NATO foreligger forslag til ændringer af den gældende NATO-strategi. Der foregår derimod i forskellige fora overvejelser og studier af muligheden for at forbedre det konventionelle forsvar, bl.a. ved udnyttelse af ny teknologi. Formålet er at forøge NATOs krigsforebyggende virkning og at

hæve atomtærsklen, altså at gøre os mindre afhængige af atomvåben.

Alt dette er underordnet principperne for NATOs strategi om afskrækkelse og herunder, hvis afskrækkelsen slår fejl, princippet om det fleksible gensvar og det fremskudte forsvar. Det gælder også den rolle, som NATOs nukleare styrker spiller i strategien, og den politiske kontrol med disse. For at studier af den art skal kunne få nogen indflydelse på den konkrete planlægning, skal de behandles på det politiske niveau i NATO, og her vil man naturligvis vurdere alle relevante aspekter, hvad enten der er tale om økonomi, om politisk kontrol eller om mulige våbenkontrolmæssige problemer i den sammenhæng.

Hr. Stinus rejste også forskellige spørgsmål, bl.a. i relation til enhedskommandoen, og jeg kan sige til hr. Stinus, at Danmark jo i dag er fuldt medlem af NATO – det håber jeg vi vedbliver med at være, det er der jo også flertal for her i folketinget – og vi står bag NATOs strategi. En ændret holdning på dette område – og det kan vel ikke undre nogen – vil naturligvis uundgåeligt få konsekvenser. Vi kan måske forudsige eller gætte os til nogle på forhånd, men afgørende er naturligvis vore alliancepartners reaktion og den konsultationsproces, som under alle omstændigheder ville være nødvendig, hvis denne situation i øvrigt skulle opstå.

Hr. Arentoft omtalte forskellige ting. Noget af det kan jeg være meget enig i – faktisk det meste. Han spurgte mig også om hærens grundbog for 1969 og psykologisk forsvar. Det er et meget seriøst tema, men det er et spørgsmål, om det helt præcist falder inden for denne debats rammer. Jeg er selv i sin tid som værnepligtig blevet undervist efter denne grundbog, men jeg må erkende over for hr. Arentoft, at den ikke er blandt de litterære værker, der har efterladt det største indtryk, men det er nok min fejl.

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal starte med at takke ordførerne for VS og for det radikale venstre for deres udmærkede indlæg her og for deres fortsatte klare opslutning bag det synspunkt, at Danmark skal sige nej til atomvåben på dansk område både i freds-, krise- og krigstid.